

Απόσπασμα από το βιβλίο μου «Η αρχή της μη ικανοποίησης της ασφαλιστέας αξιόσεως στο πεδίο του ουσιαστικού δικαίου. Το άρθρο 692 ΚΠολ (Δογματική και νομολογιακή προσέγγιση)» (Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2019), σελ. 428 επ.

III. Προσωρινή δικαστική προστασία των καθ' έκαστα στοιχείων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας' μη προσβολή της απαγορευτικής ρήτρας του άρθρου 692 § 4 ΚΠολΔ

A. Επί προσβολής των στοιχείων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας χωρεί η ακόλουθη προσωρινή δικαστική προστασία :

1. Επί πράξεων αθεμίτου ανταγωνισμού, (δηλαδή επί πράξεων με τα οποία προσβάλλονται διακριτικά γνωρίσματα), το άρθρο 20 ν. 146/1914 ορίζει ΟΤΙ : «Ο έχων αξίωσιν επί παραλείπει πράξεως αντικειμένης εις τους ορισμούς του παρόντος νόμου δύναται να ζητήσει και την λήψιν (προσωρινών μέτρων) παρά του αρμοδίου προέδρου των πρωτοδικών, ή διά την περίπτωσην του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 7, παρά του αρμοδίου ειρηνοδίκου, εφαρμοζομένων αντιστοίχως όλων των διατάξεων του νόμου ΓΨΙΖ' «Περί προσωρινών μέτρων εν ταις περί διακατοχής διαφοραίς». Δυνάμει του άρθρου 39 εδάφ. α' ΕισΝΚΠολΔ, από την εισαγωγή του ΚΠολΔ (από 16-9-1968) με το ν.δ. 44/1967, καταργήθηκαν όλες οι διατάξεις του δικαίου που ίσχυε ως τότε για τα προφυλακτικά, προσωρινά ή συντηρητικά μέτρα¹. Συνεπώς, υπό το νυν ισχύον δικονομικό δίκαιο, ο προσβαλλόμενος με πράξη αθεμίτως ανταγωνιστική έχει δικαίωμα να ζητήσει προσωρινή δικαστική προστασία, εφ' όσον βεβαίως συντρέχει επείγουσα προς τούτο περίπτωση, κατά τις διατάξεις του ισχύοντος, από 1-10-1971, ΚΠολΔ (ν.δ 958/1971) (άρθρα 682 επ. αυτού)².

Η εφαρμογή του καταλλήλου ασφαλιστικού μέτρου θα εξαρτηθεί από την εκτίμηση στην οποία θα προβεί το δικαστήριο στην in concreto περίπτωση (ΚΠολΔ 692). Ενδεικτικώς, το δικαστήριο έχει την εξουσία να ρυθμίσει προσωρινώς την κατάσταση και να διατάξει λ.χ. την προσωρινή απαγόρευση της πράξης του αθεμίτου ανταγωνισμού και τη μη επανάληψή της στο μέλλον, την προσωρινή απαγόρευση της χρήσης διακριτικού γνωρίσματος, την

¹ **Αντωνόπουλος**, Δίκαιο βιομηχανικής ιδιοκτησίας Ένταξή του στην έννομη τάξη 1993 § 44 Β σελ. 407.

² **Ν. Ρόκας**, Αθέμιτος ανταγωνισμός (έκδ. 1975) § 7 Ι Β 4 σελ. 49-50 στο κείμενο και στην υποσημείωση αριθ. 20 σελ. 49-50. **Τζίφρας**, Ασφαλιστικά μέτρα (έκδ. 1973) σελ. 294 επ. **Αντωνόπουλος**, ανωτ. § 44 Β σελ. 407 επ. **Κινινή**, Η απαγόρευση χρήσης διακριτικών γνωρισμάτων με ασφαλιστικά μέτρα, (στο : «Τα ασφαλιστικά μέτρα στο εμπορικό δίκαιο». 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εμπορικού Δικαίου. Έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης 2005) σελ. 195 επ.

περιγραφή και προσωρινή κατάσχεση κυκλοφορούντων προϊόντων, την προσωρινή απαγόρευση της κυκλοφορίας τους, την αφαίρεση πινακίδας περί του διακριτικού τίτλου³.

2. Επί προσβολής του σήματος, το άρθρο 153 § 1 και 3 ν. 4072/2012

ορίζει ότι : « **§ 1.** Όποιος έχει αξίωση για άρση και παράλειψη λόγω προσβολής του σήματος μπορεί να ζητήσει και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. **§ 2.** Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει τη συντηρητική κατάσχεση ή την προσωρινή απόδοση των εμπορευμάτων με το προσβάλλον διακριτικό γνώρισμα προκειμένου να εμποδιστεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στο δίκτυο εμπορικής διανομής. **§ 3.** Σε περίπτωση προσβολών που διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα⁴ και εφόσον ο δικαιούχος του σήματος αποδεικνύει την ύπαρξη περιστάσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης που έχει ζητήσει με τακτική αγωγή και προσκομίζει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, ότι το σήμα του προσβάλλεται ή επίκειται προσβολή του, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του καθού, καθώς και τη δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών του. Για το σκοπό αυτόν ζητεί από τον προσβολέα την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες με τον όρο ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών».

Περαιτέρω, το άρθρο 154 του ως άνω νόμου, ορίζει ότι : « **§ 1.** Εφόσον επαρκώς πιθανολογείται με ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προσβολή ή επικείμενη προσβολή του σήματος και κάθε καθυστέρηση μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον δικαιούχο του σήματος ή υπάρχει αποδεδειγμένος κίνδυνος καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των παράνομων προϊόντων που κατέχονται από τον καθού και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και των εργαλείων που αποτελούν μέσο τέλεσης ή προϊόν ή απόδειξη της προσβολής. Αντί για συντηρητική κατάσχεση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναλυτική απογραφή των αντικειμένων αυτών, καθώς και τη φωτογράφισή τους, τη λήψη δειγμάτων των ανωτέρω προϊόντων, καθώς και σχετικών εγγράφων. Στις παραπάνω περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να συζητήσει την αίτηση χωρίς να κλητεύσει εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 691 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. **§ 2.** Εφόσον τα μέτρα αυτά είναι πρόσφορα για να θεμελιώσει ο αιτών τις αξιώσεις, λόγω προσβολής του σήματος, το δικαστήριο διατάσσει τα ως άνω μέτρα διασφαλίζοντας την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών».

Πρόκειται για προληπτική προσωρινή δικαστική προστασία των αξιώσεων του προσβαλλομένου σηματούχου, εάν διαπιστώσει ότι ο καθ' ου προβαίνει σε κάποια πράξη, εξωτερικώς διαγνωστή, προπαρασκευαστική της μέλλουσας προσβολής του σήματός του. Στην περίπτωση αυτή, ο τελευταίος

³ Βλ. **Ρόκα**, ανωτ. **Αντωνόπουλο**, ανωτ. σελ. 407.

⁴ Πρβλ. το προσίμιο της Οδηγίας 2004/48 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19-4-2004, σχετικώς με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ως πράξεις που ενεργούνται σε εμπορική κλίμακα, νοούνται εκείνες που αποσκοπούν σε άμεσο ή έμμεσο οικονομικό σκοπό ή εμπορικό όφελος. Συνεπώς, η εμπορική κλίμακα πρέπει να εννοηθεί ποσοτικώς, με βάση το αντικείμενο (αριθμός αντιγράφων ή απομιμητικών προϊόντων), όταν δηλαδή η προσβολή συντελείται μαζικώς, (όπως συμβαίνει με την πειρατεία) ή βάσει αξίας, (λ.χ. άνω ορισμένου χρηματικού ποσού) (Πρβλ. **Μαρίνο**, Η Οδηγία 2004/48 για την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, Ελλ-Δνη 50 σελ. 21 επ.).

δικαιούται να ασκήσει προληπτική αγωγή επί παραλείψει της μέλλουσας προσβολής (οριστική δικαστική προστασία)⁵.

Σε αμφοτέρως τις ως άνω περιπτώσεις, (ήτοι προ, αλλά και μετά την προσβολή του σήματός του), ο σηματούχος δικαιούται, εφ' όσον συντρέχει επικείμενος κίνδυνος, να ζητήσει τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της προσωρινής ρυθμίσεως της καταστάσεως, με την οποία θα απαγορεύεται προσωρινώς κάθε πράξη του καθ' ου, διά της οποίας προβλέπεται να απειληθεί στο μέλλον το σήμα του (προσωρινή υποχρέωση προς παράλειψη - ΚΠολΔ 731)⁶⁻⁷.

3. Επί προσβολής των τεχνικών δημιουργιών, ο προσβαλλόμενος δικαιούται να ζητήσει, **A)** προσωρινή δικαστική προστασία και συγκεκριμένως βάσει των διατάξεων, α) του ΚΠολΔ περί ασφαλιστικών μέτρων (ΚΠολΔ 682 επ.), β) της ελληνικής νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας⁸, που εφαρμόζονται σωρευτικώς και **B)** προσωρινή διοικητική προστασία (με αίτηση παρεμβάσεως των τελωνειακών αρχών) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1383/2003 του Συμβουλίου⁹. (Η ενασχόληση με την εν λόγω διοικητική προστασία εκφεύγει του αντικειμένου του παρόντος πονήματος, διότι τούτο αναφέρεται αποκλειστικώς στην προσωρινή **δικαστική** προστασία).

Ειδικότερα,

ι) στα πλαίσια του ΚΠολΔ, α) εάν ως ασφαλιστέα προβάλλεται αξίωση του αιτούντος προς χρηματική αποζημίωση, για την αποκατάσταση της ζημίας του η οποία επήλθε αιτιωδώς από την άνευ δικαιώματος χρήση ή εκμετάλλευση σχεδίου ή υποδείγματος από μέρους του καθ' ου, τότε προσήκοντα ασφαλιστικά μέτρα θα είναι είτε η υποχρέωση του καθ' προς εγγυοδοσία είτε η συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του καθ' ου είτε εγγραφή προσημειώσεως υποθήκης στα εν λόγω στοιχεία με τα ασφαλιστικά αυτά μέτρα δεν πλήττεται η απαγορευτική ρήτρα της ΚΠολΔ 962 § 4, διότι με αυτά δεν ικανοποιείται η ασφαλιστέα χρηματική αξίωση, παρά εξασφαλίζεται απλώς η αναγκαστική ικανοποίησή της, όταν κάποτε ο αιτών αποκτήσει εκτελεστό τίτλο της ΚΠολΔ 904 επί της αντίστοιχης κύριας αγωγής του κατά του καθ' ου¹⁰ και β)

⁵ Πρβλ. **Απ. Γεωργιάδη**, ΓενΑ 2012 § 35 περιθ. αριθ. 18 σελ. 521 και § 12 περιθ. αριθ. 27 σελ. 181.

Περί της δυνατότητας να ασκηθεί η προληπτική αγωγή επί επικείμενης προσβολής δικαιώματος, βλ. **Απ. Γεωργιάδη**, ΕνοχΔ ΓενΜέρος, (έκδ. 1999) § 5 περιθ. αριθ. 11 σελ. 75. **Παπαντωνίου**, ΓενΑ έκδ. 1983 § 28 σελ. 135. **Γαζή**, ΓενΑ τεύχος Β1 § 44 ΙΙΙ 4 σελ. 46. ΟλομΑΠ 83/1964 ΝοΒ 12/99. ΑΠ 706/1969 ΝοΒ 18/569.

⁶ Πρβλ. **Καράση**, στον ΑΚ των Γεωργιάδη/Σταθόπουλου, υπό το άρθρο 177 περιθ. αριθ. 6 σελ. 273. **Βαθρακοκοίλη**, ΕρΝομΑΚ τ. Α' (έκδ. 2001) υπό το άρθρο 177 § 6 σελ. 742-743. **Σπυριδάκη**, ΓενΑ έκδ. 1985 § 225 σελ. 647 και § 226βα σελ. σελ. 648.

⁷ Πρβλ. **Μαρίνο**, Πνευματική ιδιοκτησία 2000 περιθ. αριθ. 657, 658 σελ. 265-297.

⁸ Βλ. και **Σκούρη**, Κυρώσεις για την προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή του συγγενικού δικαιώματος, Ελλ-Δνη 1994, σελ. 984 επ.

⁹ **Αλεξανδρής**, Η προσωρινή προστασία των σχεδίων και των υποδείγμάτων, σε : «Τα ασφαλιστικά μέτρα στο εμπορικό δίκαιο». 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εμπορικού Δικαίου (Έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης 2005) § ΙΙΙ σελ. 331.

¹⁰ **Μπέης**, Η σύγχρονη προβληματική της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Δ. 2003 § 2 (α/1) σελ. 739.

εάν ζητείται η προσωρινή ρύθμιση της καταστάσεως, (ΚΠολΔ 731,732), τότε συννόμως διατάσσεται προσωρινώς ο καθ' ου : να παύσει να παύσει να χρησιμοποιεί ή να εκμεταλλεύεται το ξένο σχέδιο ή το υπόδειγμα' να αποσύρει από το εμπόριο το εν λόγω σχέδιο/υπόδειγμα' να παύσει να εισάγει ή άλλως πώς να προμηθεύεται τα υλικά που χρησιμεύουν στην κατασκευή των εμπορευμάτων (πειρατικών προϊόντων) βάσει των ξένων σχεδίων/υποδειγμάτων κ.ο.κ.¹¹ και

ii) Στα πλαίσια του ν. 2121/1993, α) δυνάμει του άρθρου 63 § 3 αυτού, απαγορεύεται προσωρινώς στον καθ' ου να διενεργεί πράξεις, οι οποίες θα αποτελούσαν προσβολή του δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας και β) δυνάμει του άρθρου 64, διατάσσεται ως ασφαλιστικό μέτρο η συντηρητική κατάσχεση των αντικειμένων που κατέχονται από τον καθ' ου¹².

Β. Μη προσβολή της ρήτρας της ΚΠολΔ 692 § 4

Με το ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής ρυθμίσεως της καταστάσεως, για την προσωρινή δικαστική προστασία του δικαιούχου επί παρανόμου προσβολής του δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας, δεν επέρχεται προσβολή της απαγορευτικής ρήτρας της ΚΠολΔ 692 § 4, διότι δεν ματαιώνεται ο σκοπός της κύριας δίκης, αφού δεν δημιουργείται αμετάκλητη κατάσταση που αποτελεί και το έσχατο όριο της μερικής ικανοποίησης της ασφαλιστέας αξιώσεως¹³, επειδή i) εάν μεν στη δίκη αυτή δικαιωθεί ο καθ' ου, τότε αυτός θα δικαιούται να επαναλάβει στο μέλλον πράξεις, οι οποίες εσφαλμένως είχαν χαρακτηριστεί από το δικαστήριο των ασφαλιστικών μέτρων ως πράξεις αθέμιτης προσβολής της βιομηχανικής ιδιοκτησίας του αντιδίκου του'εάν, αντιθέτως, ii) ο αιτών δικαιωθεί, τότε η προσωρινή καταδίκη του θα οριστικοποιηθεί¹⁴.

¹¹ Αλεξανδρής, ανωτ. § III 1 σελ. 333.

¹² Αλεξανδρής, ανωτ. § III 2 σελ. 335. Σκούρης ανωτ.

¹³ Μπέης, Η σύγχρονη προβληματική της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Δ. 2003, § 2 (α/1) σελ. 740. Σταματόπουλος, Αρχές (όρια και μέτρο) των ασφαλιστικών μέτρων στην πράξη Δ. 2003 § II 2.3.3. σελ. 827.

¹⁴ Πρβλ. Μπέης, ΕρμΚΠολΔ, υπό το άρθρο 692 § 5.4.1. σελ. 147 και υπό το άρθρο 731 § 3.2. σελ. 724. ΜΠρΣπάρτης 835/2005 ΝοΒ 2007/635. ΜΠρΚοζ 363/1998 ΑρχΝομ 50/392.